

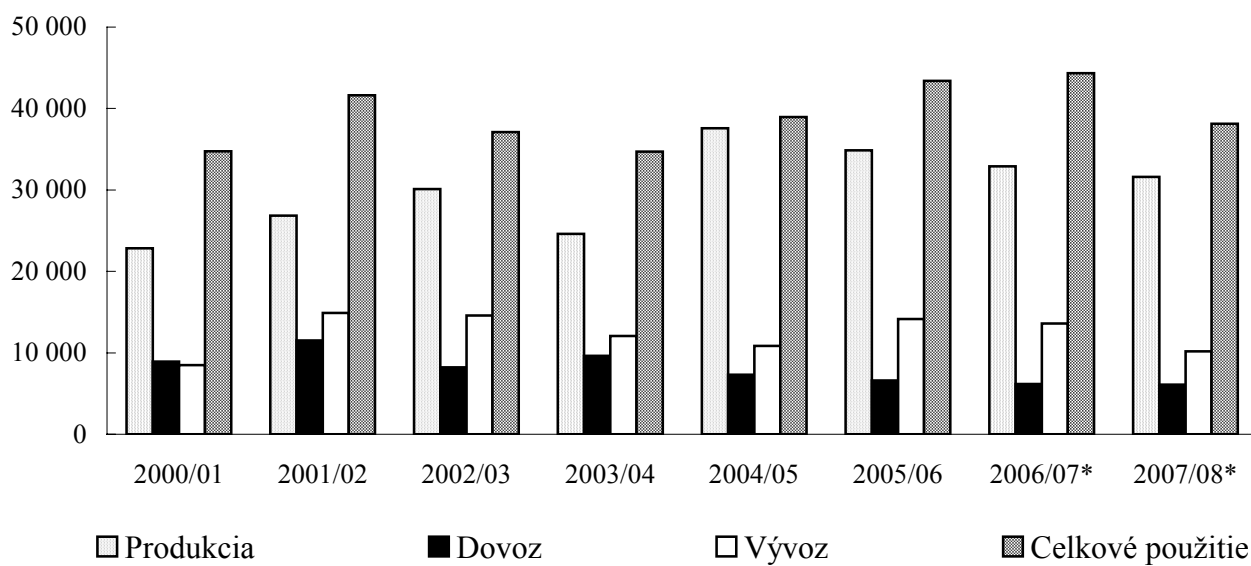
1/2007

Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva Bratislava
Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky

Strukoviny

Situačná a výhľadová správa k 30.12.2006

Vývoj ponuky a použitia strukovín v SR v tonach

Bratislava,
jún 2007

Autor:

Ing. Helena TIBENSKÁ, CSc.

Autorská spolupráca - subkapitola 1.2.

Ing. Zsolt Cserge

Ing. Dalibor Báci

Technická spolupráca:

Miroslava MORÁROVÁ

Zdroje informácií:

- Food and Agriculture Organization of the United Nations – Organizácia spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo
- Global information and early warning system on food and agriculture – Globálny informačný systém a systém skorého varovania FAO
- Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
- Ministerstvo poľnohospodárstva Českej republiky
- Pôdohospodárska platobná agentúra
- Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva Bratislava

Autorka touto cestou ďakuje za spoluprácu všetkým uvedeným organizáciám a ich odborným pracovníkom.

Text neprešiel jazykovou korektúrou a za odbornosť zodpovedá autor.

© VÚEPP Bratislava
ISSN 1337-4559

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

EÚ	Európska únia
ES	Európske Spoločenstvo
EURO/ha	EURO na hektár
€	EURO
FAO	Organizácia pre výživu a poľnohospodárstvo
FOB	cena tovaru s dopravou do prístavu
FAOSTAT	štatistika FAO
ha	hektár
Kč	koruna česká
mil.	milión
MJ	merná jednotka
MP SR	Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
NK ES	Nariadenie Komisie Európskeho Spoločenstva
NR ES	Nariadenie Rady Európskeho Spoločenstva
NR SR	Národná rada SR
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRV	Plán rozvoja vidieka
Sk/ha	slovenská koruna na hektár
Sk, SKK	slovenská koruna
SAPS	Single area payment scheme – Jednotná platba na plochu
SOP	Sektorový operačný program
SPP	Spoločná poľnohospodárska politika
š. p.	štátny podnik
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
t	tona
tis.	tisíc
VÚEPP	Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva
Z. z.	Zbierka zákonov

OBSAH

strana

ÚVOD.....	1
SÚHRN	1
1. Regulačná a podporná politika spoločného a domáceho trhu	2
1.1. Organizácia trhu	2
1.2. Slovensko a strukoviny v Európskej únii	5
2. Situácia na trhu v SR	11
2.1. Hrach siaty.....	12
2.2. Fazuľa	14
2.3. Šošovica	15
2.4. Krmné strukoviny	16
3. Situácia na trhu v EÚ	17
4. Situácia na trhu vo svete	20

PRÍLOHY

Úvod

Situačná a výhľadová správa „*Strukoviny*“ hodnotí trh so strukovinami v Slovenskej republike v hospodárskom roku 2006/2007 a predkladá prognózu na hospodársky rok 2007/2008.

Súčasťou správy sú údaje o cenách výrobcov strukovín, informácie o regulačnej a podpornej politike spoločného a domáceho trhu so strukovinami a situácia strukovín v zahraničí.

Celková bilancia strukovín zahŕňa bilanciu hrachu siateho, fazule, šošovice a kŕmnych strukovín. Bilancia hrachu siateho je spracovaná ako súčet bilancií hrachu jedlého a kŕmneho.

Hospodársky rok pre strukoviny začína 1.7. príslušného roka a končí 30.6. nasledujúceho roka.

Správa je k dispozícii vo Výskumnom ústave ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v Bratislave a na internete <http://www.vuepp.sk>

Súhrn

V hospodárskom roku 2006/2007 sa celková ponuka strukovín znížila na 45,6 tis. ton. Celkovú ponuku výrazne ovplyvnila produkcia, ktorá medziročne poklesla o 5,6% v dôsledku zníženia priemerných hektárových úrod o 8,9% (kŕmne strukoviny o 3,9% a jedlé strukoviny o 2,3%). Domáca spotreba strukovín sa v porovnaní s predchádzajúcim hospodárskym rokom predpokladá vyššia o 5%. Potravinárska a osivárska spotreba oproti predchádzajúcemu roku poklesne, pričom kŕmivárska vzrastie o 17,6%. Podiel kŕmivárskej spotreby na celkovom použití dosiahne 39%. Vývoz strukovín medziročne poklesne o 3,8% na 13 603 ton. Celkové použitie strukovín sa zvýši o 2,1%, pričom konečné zásoby poklesnú na 1 287 ton.

Ceny výrobcov strukovín v roku 2006 v porovnaní s rokom 2005 boli nižšie v rozpätí od 0,8% do 3,7%, s výnimkou hrachu kŕmneho, kde ceny vzrástli o 3,5%.

V roku 2007 sa oševné plochy strukovín odhadujú na 15,7 tis. hektárov, t.j. pokles o 13,1%. Celková produkcia strukovín poklesne na 31 618 ton v dôsledku predpokladaných nižších priemerných hektárových úrod pri kŕmnych strukovinách (o 2,7%). Produkcia jedlých strukovín medziročne vzrastie o 7,6%. Jej podiel na celkovej produkcii strukovín dosiahne 80%. Naopak, produkcia kŕmnych strukovín poklesne oproti roku 2006 o 32,7% z dôvodu predpokladaného zníženia oševných plôch o 2 127 hektárov.

Celková ponuka strukovín dosiahne 39 tis. ton. Dovoz sa v porovnaní s minulým hospodárskym rokom zníži o 1,6% a počiatočné zásoby o 80,3%. Domáca spotreba strukovín sa predpokladá nižšia o 9,1% v dôsledku 11,8%-tného poklesu kŕmivárskej spotreby z titulu zníženia počtu hospodárskych zvierat. Taktiež sa predpokladá pokles osivárskej a potravinárskej spotreby. Vývoz strukovín sa odhaduje na úrovni 10,2 tis. ton, t.j. medziročný pokles o 25,1%. Konečné zásoby dosiahnu len 866 ton.

1. REGULAČNÁ A PODPORNÁ POLITIKA TRHU

1.1. Organizácia trhu

Legislatíva k agrárnemu trhu so strukovinami

1. Nariadenie Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá pre režimy priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Ú. v. EÚ L 270, 21.10.2003).

2. Rozhodnutie Rady z 22. marca 2004, ktorým sa v dôsledku reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky upravuje Akt o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 093, 22.3.2004).

3. Nariadenie Komisie (ES) č. 1973/2004 z 29. októbra 2004 ustanovujúce podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 o schémach podpory stanovených v hlavách IV a IV a tohto nariadenia a využítí pozemkov vyňatých z produkcie na výrobu surovín (Ú. v. EÚ L 345, 20.11.2004).

4. Nariadenie Rady (ES) č. 319/2006 z 20. februára 2006, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1782/2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov (Ú. v. EÚ L 058, 28.2.2006).

5. Nariadenie Komisie (ES) č. 796/2004 z 21. apríla 2004, ktoré ustanovuje podrobné pravidlá na uplatňovanie krížového plnenia, modulácie a integrovaného správneho a kontrolného systému uvedeného v nariadení Rady (ES) č. 1782/2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá pre režimy priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov (Ú. v. EÚ L 141, 30.4.2004).

6. Nariadenie Rady (ES) č. 583/2004 z 22. marca 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1782/2003 ustanovujúce spoločné pravidlá pre programy priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ustanovujúce určité programy podpory pre farmárov, nariadenie (ES) č. 1786/2003 o spoločnej organizácii trhu so sušenými krmivami a nariadenie (ES) č. 1257/1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) v dôsledku pristúpenia Českej republiky, Estónska, Cypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska k Európskej únii (Ú. v. EÚ L 091, 30.3.2004).

7. Nariadenie Rady (ES) č. 864/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1782/2003 ustanovujúce spoločné pravidlá pre schémy priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a určité podporné schémy pre poľnohospodárov a ktorým sa spomínané nariadenie upravuje z dôvodu pristúpenia Českej republiky, Estónska, Cypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska do Európskej únie.

Výnos MP SR č. 152/2004–100 z 19. januára 2004, ktorý nadobudol platnosť **1. februára 2004**, ktorým sa zrušila platnosť výnosu MP SR č. 148/2/2003 z 21. januára 2003. s účinnosťou do 1.5.2004.

Výnos MP SR z 13. apríla 2004 č. 806/2004-100 o podrobnostiach o poskytovaní podpory v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva. **Platí od 1. mája 2004** s výnimkou par. 2 ods. 1 písm. f) a odseku 17 a 18, par. 5, par. 16 a par.18, ktoré nadobudli účinnosť 1. januára 2005.

Výnos MP SR z 3. augusta 2004 č. 1657/2004–100, ktorý nadobudol účinnosť 1. septembra o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MP SR občianskym združeniam, nadáciam, neziskovým organizáciám a záujmovým združeniam právnických osôb. (Okrem iného sa dotácie zo štátneho rozpočtu môžu poskytnúť i na zachovanie genofondov rastlín v prírode).

Výnos MP SR z 25. januára 2006 č. 1 467/2006-100, ktorým sa dopĺňa výnos MP SR z 13. apríla 2004 č. 806/2004-100 o podrobnostiach o poskytovaní podpory v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva., ktorý nadobudol účinnosť 15. februára 2006.

Usmernenie ministra pôdohospodárstva o podpore v poľnohospodárstve poskytovanej formou jednotnej platby na plochu poľnohospodárskej pôdy a formou platby pre vybrané plodiny pestované na ornej pôde. Platné od 1.5.2004.

Usmernenie ministra pôdohospodárstva Slovenskej republiky na úseku štátnej správy o podpore v poľnohospodárstve poskytovanej formou jednotnej platby na plochu a doplnkových vyrovnávacích platieb, ktorým sa ruší **Usmernenie ministra pôdohospodárstva SR** o podpore v poľnohospodárstve poskytovanej formou jednotnej platby na plochu poľnohospodárskej pôdy a formou platby pre vybrané plodiny pestované na ornej pôde publikované pod číslom 55 vo Vestníku Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky zo dňa 7. apríla 2004 ročník XXXVI čiastka 11.

Usmernenie ministra pôdohospodárstva Slovenskej republiky na úseku štátnej správy o podpore v poľnohospodárstve formou priamych platieb v podobe:

- a) jednotnej platby na plochu,
- b) doplnkových priamych platieb.

(uverejnené 27. marca 2006 vo Vestníku MP SR ročník č. 38, čiastka 7)

Metodický postup č. 4 111/2006-30 k výnosu MP SR z 13. apríla 2004 č. 806/2004-100 o podrobnostiach o poskytovaní podpory v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva.(uverejnené 12. júna 2006 vo Vestníku MP SR ročník č. 38, čiastka 12).

Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 4 810/2006-510 zo 17. júla 2006 o uverejnení odrôd prihlásených k právnej ochrane v Slovenskej republike a o zmenách v registri chránených odrôd (uverejnené 14. augusta 2006 vo Vestníku MP SR ročník č. 38, čiastka 15).

– **Nariadenie vlády SR č. 81/2007 Z. z.** s účinnosťou od 1.apríla.2007 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou jednotnej platby na plochu.

- Metodický postup č. 2319/2007-930 k nariadeniu vlády SR č. 81/2007 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou jednotnej platby na plochu, ktorý nadobudol účinnosť 23. apríla 2007.
- **Nariadenie vlády SR č. 159/2007 Z. z.** zo dňa 14. marca 2007 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou doplnkových národných priamych platieb v rastlinnej výrobe, ktoré nadobudlo účinnosť 1. apríla 2007.
- Metodický postup č. 2322/2007-930 k nariadeniu vlády SR č. 159/2007 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou doplnkových národných priamych platieb v rastlinnej výrobe, ktorý nadobudol účinnosť 24. apríla 2007.
- **Nariadenie vlády SR č. 239/2007 Z. z.** zo dňa 14. marca 2007 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou platby na pestovanie energetických plodín, ktoré nadobudlo účinnosť 1. apríla 2007.
- Metodický postup č. 2321/2007-930 k nariadeniu vlády SR č. 158/2007 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou platby na pestovanie energetických plodín, ktorý nadobudol účinnosť 23. apríla 2007.
- **Nariadenie vlády SR č. 239/2007 Z. z.** zo dňa 25. apríla 2007 o podmienkach výberu žiadosti o zaradenie do agroenviromentálneho opatrenia, ktoré nadobudlo účinnosť 1 júna 2007.

Obchodná politika

Colné opatrenia

Nariadenie Komisie (ES) č. 1810/2004 z 7. septembra 2004, ktorým sa mení a dopĺňa príloha k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87

o tarifnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku.

Nariadenie Komisie (ES) č. 1719/2005 z 27. októbra 2005, ktorým sa mení a dopĺňa príloha 1 k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o tarifnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku.

Nariadenie Komisie (ES) č. 1549/2006 zo 17. októbra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa príloha I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o tarifnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku.

Ostatné

Od 1. apríla 1998 nadobudol platnosť **Zákon o skladiskovom záložnom liste, tovarovom záložnom liste** a doplnení niektorých ďalších zákonov č. 144/1998 Z. z., ktorý zostane v platnosti do roku 2006.

- **Zákon o poľnohospodárstve** a o zmene a doplnení ďalších zákonov. č. 240/1998 Z. z. z 13. mája 1998 bol zmenený a doplnený zákonom č. 361/2000 Z. z. zo 4. októbra 2000.
- **Zákon č. 274/2006 Z. z.** z 20. apríla 2006 o podpore v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka
- **Zákon NR SR č. 184/2006 Z. z.** zo dňa 16.3.2006 o pestovaní geneticky modifikovaných

rastlín v poľnohospodárskej výrobe, ktorý nadobudol účinnosť 1. júna 2006.

- Metodický postup č.1/2006 k výkonu zákona NR SR č. 184/2006 Z. z. zo dňa 16.3.2006 o pestovaní geneticky modifikovaných rastlín v poľnohospodárskej výrobe.
- **Nariadenie vlády SR č. 717/2002 Z. z.** s účinnosťou od 1.1.2003, ktorým sa zmenilo Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 316/2001 Z. z. o rozvojových programoch poľnohospodárstva a vidieka v znení Nariadenia vlády SR č. 515/2002 Z. z.
- **Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky z 23. januára 2006 č. 2 344/2006-510** o uverejnení odrôd prihlásených k právnej ochrane v Slovenskej republike a o zmenách v registri chránených odrôd.

1.2. Slovensko a strukoviny v Európskej únii

Organizácia trhu so strukovinami ako takými v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) Európskej únie neexistuje. Strukoviny sú však zaradené do systému **priamych platieb pre plodiny na ornej pôde**. V zmysle európskej legislatívy sú podporované: **hrach (0713 10), bôb a bôb konský (0713 50) a bôb vlčí (ex 1209 29 50)**. Okrem toho sa podporuje špeciálnou prémieou **šošovica kuchynská (0713 40 00), cícer baraní (0713 20 00) a vika siata (0713 90 90)**.

Hospodársky rok pre tieto plodiny trvá **od 1. júla do 30. júna** nasledujúceho roka.

NR (ES) č. 1782/2003

ustanovuje spoločné pravidlá pre schémy priamych platieb v rámci SPP a upravuje o. i. NR 1251/99 (tzv. „horizontálne nariadenie“ pre viaceré druhy poľnohospodárskych výrobkov).

Opatrenia na podporu vnútorného trhu EÚ:

Organizácia trhu a teda ani intervenčné nákupy strukovín sa v krajinách EÚ nerealizujú.

Kompenzačné platby

Systém kompenzačných, resp. priamych platieb pre výrobu vybraných poľnohospodárskych výrobkov bol zavedený v EÚ s cieľom zaručiť farmárom dobrý životný štandard, zabezpečiť prijateľné ceny spotrebiteľom a stabilizovať trh.

Podpora do vstupu

sa realizovala v zmysle Výnosu MP SR č. 152/2004-100 z 19. januára 2004. Podpora sa poskytovala pre plodiny uvedené v prílohe č.1 tohto výnosu (bôb obyčajný, hrach siaty, šošovica jedlá, tiež strukovinovo-obilná miešanka a strukovinovo-olejná miešanka) do výšky **2 100 Sk/ha** úrody založenej na jeseň 2003, alebo na jar 2004. Pestovateľom, ktorí podali žiadosť do 10. februára bola vyplatená podpora do konca apríla 2004.

Podpora po vstupe

priame platby sa po vstupe vyplácajú na základe dvoch systémov: **SAPS + národné doplatky**.

„SAPS“

Pestovateľ, ktorý žiada o podporu je povinný podať každoročne

do **21. apríla** aj žiadosť v rámci programu Jednotnej platby na plochu, tzv. **SAPS** (Single area payment scheme).

NK (ES) č. 2199/2003

ustanovuje prechodné podmienky (na rok 2004) pre aplikáciu NR (ES) č. 1259/99 ohľadom zjednodušenej platby na plochu v nových členských krajinách EÚ.

Výška podpory

V roku 2005 na pridelenú finančnú obálku 106,959 mil. EURO mala nárok celá výmera poľnohospodárskej pôdy na Slovensku, tak ako bola zistená k 30. júnu 2003, t.j. asi 1 955 467 ha. Strukoviny (proteínové plodiny) sú zaradené do podporných schém pre plodiny na ornej pôde, ktoré ako sme už spomenuli upravuje nariadenie Rady (ES) č.1782/2003 (tzv. „horizontálne nariadenie“ pre viacero poľnohospodárskych komodít), ktoré čiastočne nahrádza nariadenie Rady (ES) č.1251/1999. Ide o priamu podporu výroby určitých druhov plodín (všetkých druhov obilnín), ktorá sa poskytuje v jednotlivých členských krajinách podľa „obilného koeficientu“ do výšky maximálnej garantovanej (resp. základnej) výmery. Uvedený koeficient udáva priemernú úrodu obilnín (platí však aj pre ostatné plodiny na ornej pôde) na základe historických údajov v rámci referenčného obdobia. Pre 10 prístupujúcich krajín boli referenčným obdobím roky 1995 až 1999. Podľa údajov z tohto obdobia bol v rámci rokovaní s EK stanovený pre Slovensko obilný koeficient vo výške 4,06 t/ha a základná výmera pre plodiny na ornej pôde (kam okrem obilnín patria aj **olejniny, strukoviny a ľan**) na úrovni **1 003 453 ha**.

Samozrejme aj pre tento program podpory, hoci má zjednodušený systém kontroly, platia isté podmienky. Minimálna výmera oprávnená na platbu je 1 hektár a pestovateľ musí pôdu udržiavať v dobrom poľnohospodárskom stave.

Prehľad priamych platieb v mil. Sk
Overview of Direct Payments in Million SKK

Tabuľka č. 1

Ukazovateľ ¹	2004			2005*		
	EÚ ²	SR ³	Celkom ⁴	EÚ ²	SR ³	Celkom ⁴
Jednotná platba na plochu (SAPS)⁵	3228,6		3 228,6	3 824,2		3 824,2
Doplnkové vyrovnávacie platby ⁶	1 194,8	2 804,5	3 999,3	1 021,3	2 044,3	3 065,6
- plodiny na o.p. (POP)⁷	1 194,8	2 484,7	3 679,5	1 021,3	1 691,3	2 712,6
- tabak ⁸	-	71,5	71,5	-	103,7	103,7
- Chmeľ ⁹	-	3,2	3,2	-	2,7	2,7
- Chov dojčiacich kráv ¹⁰	-	114,6	114,6	-	103,2	103,2
- Chov oviec a kôz ¹¹	-	130,5	130,5	-	143,5	143,5
Spolu priame platby¹²	4 423,4	2 804,5	7 227,9	4 845,5	2 044,3	6 889,8

Prameň: PPA * údaj k 18.8. 2006 bez LFA¹³

1) Indicator, 2) European Union, 3) Slovak Republic, 4) Total, 5) Single area payments, 6) Additional payments, 7) Crops on arable land, 8) Tobacco, 9) Hops, 10) Management of milking cows, 11) Management of sheep and goats, 12) Direct payments in total, 13) Source: Agricultural Payment Agency, * data as per 18 August 2006 excluding less favourable areas

Prehľad priamych platieb v mil. Sk
Overview of Direct Payments in Million SKK

Tabuľka č. 2

Rok ¹	Možnosti z úrovne EÚ v % ²	Skutočnosť SR v % ³	Skutočnosť SR v mil. Sk a v % ⁴		
			Platby z EÚ ⁵	Platby z rozpočtu SR ⁶	Spolu ⁷
2004	55	53,1	4 423,4	2 804,5	7 227,9
2005	60	54,0	4 845,5	2 044,3	6 889,8
2006	65	54,0	4 604,2	2 957,8	7 562,0
2007	70	70,0	5 714,0	4 286,0	10 000

Prameň: PPA⁸

1) Year, 2) Possibilities from the EU level in %, 3) Reality of the Slovak Republic in %, 4) Reality of the Slovak Republic in SKK million and in %, 5) Payments from the EU, 6) Payments from the SR budget, 7) Total, 8) Source: Agricultural Payment Agency

Nástroj: Priame platby – poľnohospodárstvo

Tabuľka č. 3

Zdroje krytia	Typ podpory	Právny predpis	Forma podpory	Rok 2007* mil.Sk	Sadzby 2007** Sk/ha Sk/VDJ	Sadzby 2006 Sk/ha	Ciel (efekt) podpory
Zo zdrojov EÚ	Jednotná platba na plochu (SAPS)	čl. 143b nariadenia Rady č.1782/2003	ha p.p.	5 903	3 019,60	2 459,93	konkurencieschopnosť príjmová stabilita farmárov, primeraná životná úroveň
	Osobitná platba na cukor	čl. 143ba nariadenia Rady č.1782/2003	ha CR z roku 2005	539	16 578,9	14 058,19k	kompenzácia zníženia cien CR v dôsledku reformy
Zo zdrojov ŠR SR	Platba na plodiny pestované na ornej pôde (POP)	čl. 143c nariadenia Rady č.1782/2003	ha o.p.	2 470	2 458,4	2 192,95k	podpora pestovania rozhodujúcich plodín na ornej pôde
	Platba na VDJ (HD, ovce, kozy, mlieko)	čl. 143c nariadenia Rady č.1782/2003	VDJ	1 955	3 973,2	-	zastavenie úpadku chovu HD tvorba pridanej hodnoty v ŽV, revitalizácia ŽV,
	Platba na tabak Virginia Burley		ha	-	120 000 75 000	120 000 75 000	podpora produkcie
	Platba na chmeľ	čl. 143c nariadenia Rady č.1782/2003	ha	2,7	9 000,0	9 000	podpora pestovania chmeľu ako tradičnej plodiny
S P O L U v mil.Sk				10 869	x		

Vysvetlivky: * všetko pri kurze 36,5 SKK/EUR; VDJ- veľká dobytčia jednotka =500kg; HD - hovädzí dobytok; CR-cukrová repa, ** predpoklad

PPA

Výkon tejto platby je realizovaný **Pôdohospodárskou platobnou agentúrou** so sídlom v Bratislave. Kontroly v rámci tohto systému sú zabezpečované na viacerých úrovniach, v zmysle nariadenia Rady ES č. 2419/2001 ustanovujúceho podrobné pravidlá pre uplatnenie Integrovaného administratívneho a kontrolného systému (**IACS**). Preto sa zaviedol systém pre identifikáciu poľnohospodárskych parciel, žiadateľov o podporu a všetky podrobnosti ohľadom platieb.

„Národné doplatky“

Okrem zjednodušeného systému sú plodiny na ornej pôde (čiže aj strukoviny) podporované aj v rámci tzv. „národných doplatkov“ – z národných zdrojov. Slovensko sa rozhodlo využiť možnosť čerpať 25% prostriedkov z fondu pre Plán rozvoja

vidieka pre účely financovania priamych platieb, čo však pre budúci rok už nebude možné. Spolu so zjednodušenou platbou na plochu tak slovenskí pestovatelia mohli v prvom roku získať priame platby do **52,5%** úrovne EÚ a pre rok 2007 sa vláda SR rozhodla dorovnať priame platby na maximálnu možnú mieru t.j. **70%** úrovne starých členských krajín.

Prístupová zmluva viaže poskytnutie národných doplatkov na jednotlivé schémy podpory podľa pravidiel ES. Pre Slovensko prichádzajú spomedzi rastlinných komodít do úvahy predovšetkým plodiny na ornej pôde (obilniny, olejniny, **strukoviny** a ľan) v rámci základnej výmery 1 003 453 ha, vrátane 1 215 ha šošovice. Podmienka vynímania pôdy z obrábania (minimálne 5%) zatiaľ v SR neje uplatňovaná. Pre oba systémy podpory vydalo MP SR Usmernenie ministra o podpore v poľnohospodárstve poskytovanej formou jednotnej platby na plochu poľnohospodárskej pôdy a formou platby pre vybrané plodiny pestované na ornej pôde. K tomuto usmerneniu vydala PPA Príručku pre žiadateľa (zverejnené aj na stránke www.apa.sk).

Štátna pomoc

Okrem platieb z fondov EÚ Ministerstvo pôdohospodárstva SR 25. januára 2006 vydalo Výnos č. 1467/2006-100, ktorým sa dopĺňa výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky z 13. apríla 2004 č. 806/2004 -100 o podrobnostiach o poskytovaní podpory v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva v ktorom je zahrnutých niekoľko nepriamych foriem štátnej podpory poľnohospodárom.

SOP a PRV

Okrem priamych platieb na plochu a štátnej pomoci však v SR je možné získať podporu aj v rámci iných foriem podpory: **Sektorový operačný plán a Plán rozvoja vidieka**. Tieto dva dokumenty poskytujú široké možnosti podpory výroby, spracovania, obchodovania, ale i iných doplnkových aktivít v poľnohospodárstve, ktoré po vstupe Slovenska do EÚ nahradili doterajší dotačný systém ako i podporný program SAPARD.

Budúcnosť je o kvalite

Aby boli naše výrobky konkurencieschopné na spoločnom európskom trhu, budúci spôsob pestovania strukovín si samozrejme bude vyžadovať dostatočnú výživu a ochranu proti škodcom a chorobám, dodržiavanie agrotechnických termínov, zníženie strát pri zbere a tiež optimálnu rajonizáciu a rozšírenie pestovateľských plôch strukovín.

Pre tento účel vypracoval Výskumný ústav rastlinnej výroby v Piešťanoch analýzu **Podmienky rozvoja pestovania**

strukovín v SR do roku 2007, ktorá by mala slovenským pestovateľom týchto významných bielkovinových plodín napomôcť v odbornom prístupe pri rozvoji ich pestovania, ktoré má iste budúcnosť aj v Európskej únii.

Pritom je samozrejme potrebné sledovať trendy a zmeny v SPP v súvislosti s **Fischlerovou reformou**, ktorá dáva dôraz na trvalo udržateľné poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka, kvalitu a bezpečnosť potravín a tiež prostriedky bude postupne presúvať z priamej podpory výroby na rôzne agroenvironmentálne programy.

2. SITUÁCIA NA TRHU V SR

Strukoviny v posledných rokoch v štruktúre osevu predstavujú len 1,1% až 1,4% podiel z celkovej výmery ornej pôdy. Ponuka strukovín sa na domácom trhu výrazne mení vplyvom poklesu osevných plôch a kolísavých priemerných hektárových úrod.

Celková bilancia strukovín na Slovensku (v ha, t/ha, t)

Total Balance of Legumes in Slovakia (in ha, t/ha, t)

Tabuľka č. 4

Ukazovateľ ¹	Skutočnosť ²					Prognóza ³
	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07*	2007/08
Osevná plocha ⁴	13 232	16 614	15 093	17 178	18 100 s	15 720
Zberová plocha ⁵	12 555	16 579	14 790	16 350	16 936 s	15 046
Hektárová úroda ⁶	2,40	1,48	2,54	2,13	1,94 s	2,10
Produkcia ⁷	30 102	24 588	37 584	34 867	32 899 s	31 618
Počiatkové zásoby ⁸	1 984	3 200	2 525	8 469	6 530	1 287
Dovoz ⁹	8 207	9 635	7 312	6 601	6 183	6 085
Celková ponuka ¹⁰	40 293	37 423	47 421	49 937	45 612	38 990
Domáca spotreba ¹¹	22 498	22 624	28 099	29 269	30 723	27 942
-potravinová ¹²	8 397	9 315	9 668	9 801	9 308	9 015
-osivárska ¹³	3 981	3 618	4 250	14 709	3 620	3 359
-krmivárska ¹⁴	9 271	9 116	12 645		17 300	15 250
v tom: ¹⁵						
priame skrmov. ¹⁶	2 203	2 071	2 500	2 770	5 800	5 250
kŕmne zmesi ¹⁷	7 068	7 045	10 145	11 939	11 500	10 000
-ostatná ¹⁸	849	775	1 535	879	498	320
Vývoz ¹⁹	14 595	12 074	10 853	14 138	13 603	10 182
Celkové použitie ²⁰	37 093	34 898	38 952	43 407	44 326	38 124
Konečné zásoby ²¹	3 200	2 525	8 469	6 530	1 287	866

* odhad autora – estimation of autor, s – skutočnosť - reality

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR máj 2007²²

1) Indicator, 2) Reality, 3) Forecast, 4) Sown area, 5) Harvested area, 6) Hectare yield, 7) Production, 8) Initial stock, 9) Import, 10) Total supply, 11) Domestic consumption, 12) Food nutrition, 13) Sowing seed, 14) Fodder, 15) Of which, 16) Direct feeding, 17) Feeding mixtures, 18) Other, 19) Export, 20) Total utilization, 21) Ending stock, 22) Sources: SO SR, Customs Directorate of the SR, MA SR May 2007

Priemerné ceny poľnohospodárskych výrobcov strukovín v Sk/t

Average Producer Prices of Legumes in SKK/t

Tabuľka č. 5

Plodina ¹	2000 ²	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Hrach jedlý ³	5 660	6 320	6 155	6 201	6 277	6 016	5 807
Hrach kŕmny ⁴	4 169	4 791	5 016	5 093	5 238	4 968	5 142
Šošovica jedlá ⁵	20 324	20 124	20 211	20 084	19 360	18 914	18 214
Fazuľa jedlá ⁶	16 749	16 872	16 936	16 990	17 135	17 069	16 940
Bôb ⁷	5 844	5 913	5 933	5 979	5 975	6 004	5 869

Prameň: ŠÚ SR⁸

1) Crop, 2) Year, 3) Edible peas, 4) Fodder peas, 5) Edible lentil, 6) Edible bean, 7) Broad bean, 8) Source: SO SR

2.1. Hrach siaty

V hospodárskom roku 2006/2007 celková produkcia hrachu dosiahla 22,2 tis. ton, t.j. medziročne poklesla o 21,3%. Vzhľadom na 19,2%-tný pokles počiatkových zásob sa celková ponuka hrachu medziročne zníži na 28 tis. ton. Domáca spotreba poklesne o 11,8% (osivárska o 7,7%, krmivárska o 11% a potravinárska o 6,7%). Vzhľadom na nižšiu ponuku hrachu vývoz medziročne mierne klesne na 11 tis. ton. Celkové použitie hrachu dosiahne 27,4 tis. ton a zásoby sa odhadujú na 581 ton.

Ceny výrobcov hrachu jedlého v roku 2006 poklesli o 3,5% v porovnaní s minulým rokom, naopak, ceny hrachu kŕmneho medziročne vzrástli o 3,5%.

V roku 2007 sa výmera harchu siateho odhaduje na úrovni 9,5 tis. hektárov, t.j. pokles o 2,5%. Priemerná hektárová úroda sa odhaduje na 2,55 t/ha a celková produkcia 23,8 tis. ton. Produkcia spolu s odhadovaným dovozom a počiatkovými zásobami vytvorí celkovú ponuku v objeme 25 tis. ton. Predpokladá sa, že spotreba poklesne vo všetkých smeroch užitia. Vývoz hrachu sa odhaduje na úrovni 8,5 tis. ton a celkové použitie v objeme 24,3 tis. ton. Konečné zásoby pravdepodobne vzrastú o 20,7% a dosiahnu 701 ton.

Bilancia hrachu siateho na Slovensku (v ha, t/ha, t)

Balance of Peas in Slovakia (in ha, t/ha, t)

Tabuľka č. 6

Ukazovateľ ¹	Skutočnosť ²					Prognóza ³
	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07*	2007/08
Osevná plocha ⁴	9 261	11 799	10 595	11 710	9 746 s	9 500
Zberová plocha ⁵	8 776	11 773	10 254	11 581	9 245 s	9 350
Hektárová úroda ⁶	2,86	1,63	3,06	2,44	2,40 s	2,55
Produkcia ⁷	25 083	19 132	31 364	28 207	22 196 s	23 843
Počiatkové zásoby ⁸	978	2 016	1 037	6 359	5 135	581
Dovoz ⁹	960	2 036	532	528	650	620
Celková ponuka ¹⁰	27 021	23 184	32 933	35 094	27 981	25 044
Domáca spotreba ¹¹	14 271	13 470	18 105	18 584	16 400	15 843
-potravinová ¹²	4 000	4 015	4 300	4 500	4 200	3 850
-osivárska ¹³	3 186	2 861	3 160	2 924	2 700	2 500
-krmivárska ¹⁴	6 458	6 116	9 445	10 452	9 300	9 250
v tom: ¹⁵						
priame skrmov. ¹⁶	1 353	1 121	1 300	1 250	1 300	1 250
kŕmne zmesi ¹⁷	5 105	4 955	8 145	9 202	8 000	8 000
-ostatná ¹⁸	627	478	1 200	708	200	243
Vývoz ¹⁹	10 734	8 677	8 469	11 375	11 000	8 500
Celkové použitie ²⁰	25 005	22 147	26 574	29 959	27 400	24 343
Konečné zásoby ²¹	2 016	1 037	6 359	5 135	581	701

* odhad autora – estimation of autor, s – skutočnosť - reality

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR máj 2007²²

1) Indicator, 2) Reality, 3) Forecast, 4) Sown area, 5) Harvested area, 6) Hectare yield, 7) Production, 8) Initial stock, 9) Import, 10) Total supply, 11) Domestic consumption, 12) Food nutrition, 13) Sowing seed, 14) Fodder, 15) Of which, 16) Direct feeding, 17) Feeding mixtures, 18) Other, 19) Export, 20) Total utilization, 21) Ending stock, 22) Note:- data on foreign trade - autor's estimation, 23) Sources: SO SR, Customs Directorate of the SR, MA SR May 2007

Osevná, zberová plocha, produkcia a hektárová úroda hrachu (v ha, t, t/ha)

Sown and Harvested Area, Production and Hectare Yield of Peas (in ha, t, t/ha)

Tabuľka č. 7

Ukazovateľ	Osevná plocha ¹	Zberová plocha ²	Produkcia ³	Hektárová úroda ⁴
2001–2002				
Hrach jedlý ⁵	6 408	8 360	22 187	2,65
Hrach kŕmny ⁶	5 222	631	810	1,28
Hrach siaty ⁷	11 629	8 991	22 997	2,56
2002–2003				
Hrach jedlý ⁵	4 418	4 023	12 160	3,02
Hrach kŕmny ⁶	4 844	4 753	12 923	2,72
Hrach siaty ⁷	9 261	8 776	25 082	2,86
2003–2004				
Hrach jedlý ⁵	6 039	4 878	8 188	1,68
Hrach kŕmny ⁶	5 760	6 895	10 944	1,59
Hrach siaty ⁷	11 799	11 773	19 132	1,63
2004–2005				
Hrach jedlý ⁵	6 012	5 379	18 157	3,36
Hrach kŕmny ⁶	4 583	4 875	13 315	2,73
Hrach siaty ⁷	10 595	10 254	31 364	3,06
2005–2006				
Hrach jedlý ⁵	6 495	6 076	15 369	2,53
Hrach kŕmny ⁶	5 215	5 505	12 838	2,33
Hrach siaty ⁷	11 710	11 581	28 207	2,44
2006–2007*				
Hrach jedlý ⁵	5 443	5 177	12 403	2,40
Hrach kŕmny ⁶	4 303	4 067	9 793	2,41
Hrach siaty ⁷	9 746	9 245	22 196	2,40

Prameň: SU SR⁸

1) Sown area, 2) Harvested area, 3) Production, 4) Hectare yield, 5) Edible peas, 6) Fodder peas, 7) Peas (Pisum sativum), 8) Source: SO SR

Priemerné ceny výrobcov hrachu (v Sk /t)

Average Producer Prices of Peas (in SKK /t)

Tabuľka č. 8

Plodina ¹	Mesiac/ rok ²	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Hrach jedlý ³	1999	5 250	5 430	5 440	5 325	5 263	5 736	5 400	5 480	5 400	5 667	5 300	5 200
	2000	5 600	5 367	5 317	5 417	5 400	5 300	5 500	5 925	5 825	5 700	5 700	6 000
	2001	5 600	5 800	5 900	6 000	5 900	5 530	7 000	5 900	6 370	6 350	6 167	6 900
	2002	6 050	6 000	6 050	6 100	6 000	6 050	6 000	6 000	6 450	6 650	6 000	6 475
	2003	6 038	6 267	6 250	6 300	6 200	6 600	6 150	6 200	6 167	6 378	6 000	6 475
	2004	6 130	6 150	6 200	6 517	6 650	6 000	6 210	6 738	6 500	6 200	5 850	5 828
	2005	5 980	6 200	5 750	5 743	6 000	6 090	6 240	6 000	6 170	6 120	5 950	5 600
	2006	5 375	5 167	5 175	5 200	5 550	5 490	6 280	6 210	6 320	5 600	5 790	5 630
	2007	5 500	5 400	5 420									
Hrach kŕmny ⁴	1999	4 300	4 550	4 400	4 300	4 400	4 795	5 000	4 675	4 700	4 300	4 300	4 300
	2000	4 300	4 467	4 150	4 000	4 333	4 000	4 100	4 250	4 150	4 000	3 900	4 900
	2001	4 150	4 200	4 170	4 350	4 480	4 500	4 450	5 500	5 150	5 000	4 950	4 930
	2002	4 220	4 210	4 290	4 450	4 590	4 570	4 550	5 800	5 300	5 100	5 000	4 800
	2003	4 500	4 250	4 450	4 900	4 650	4 600	4 700	5 575	5 300	5 350	5 050	5 100
	2004	4 650	5 500	4 610	4 940	4 730	5 000	5 020	5 655	5 367	5 180	5 400	5 210
	2005	5 000	5 630	5 050	5 194	5 000	4 990	5 000	4 983	4 950	4 825	4 878	4 905
	2006	4 833	5 300	4 880	4 900	4 850	4 925	5 400	5 100	5 067	5 225	5 267	5 175
	2007	5 200	5 250	5 000									

Prameň: SU SR⁵

1) Type of legume, 2) Month/year, 3) Edible peas, 4) Fodder peas, 5) SO SR

2.2. Fazuľa

V roku 2006 sa fazuľa pozberala zo 678 hektárov. Priemerná hektárová úroda fazule medziročne poklesla o 15,1% a produkcia o 14,7%. Pri predpokladanom dovoze fazule v objeme 3 800 ton spolu a počiatkových zásobách dosiahne v hospodárskom roku 2006/07 celková ponuka fazule 4 475 ton. Domáca spotreba sa predpokladá nižšia o 5,9%. Vývoz fazule sa odhaduje na 1 450 ton. Celkové použitie fazule poklesne na 4,4 tis. ton. Konečné zásoby dosiahnu 60 ton.

Priemerná cena výrobcov fazule bola v roku 2006 v porovnaní s rokom 2005 nižšia o 129 Sk/t a dosiahla 16 940 Sk/t.

Osevné plochy fazule sa v roku 2007 odhadujú nižšie, na 650 hektárov. Predpokladáme, že priemerné hektárové úrody dosiahnu 0,95 t/ha a produkcia 600 ton. Celková ponuka spolu s odhadovaným dovozom a zásobami dosiahne 4 360 ton. Domáca spotreba sa medziročne zvýši na 3 100 ton a vývoz klesne na 1 200 ton. Konečné zásoby fazule zostanu na úrovni predchádzajúceho hospodárskeho roka.

Bilancia fazule na Slovensku (v ha, t/ha, t)

Balance of Bean in Slovakia (in ha, t/ha, t)

Tabuľka č. 9

Ukazovateľ ¹	Skutočnosť ²					Prognóza ³
	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07*	2007/08
Osevná plocha ⁴	722	727	742	696	680 s	650
Zberová plocha ⁵	696	720	743	676	678 s	630
Hektárová úroda ⁶	1,12	1,05	0,85	0,93	0,79 a	0,95
Produkcia ⁷	781	753	630	632	539 s	600
Počiatkové zásoby ⁸	330	345	643	613	136	60
Dovoz ⁹	4 768	5 027	4 126	3 634	3 800	3 700
Celková ponuka ¹⁰	5 879	6 124	5 399	4 879	4 475	4 360
Domáca spotreba ¹¹	2 841	3 403	3 308	3 152	2 965	3 100
-potravínová ¹²	2 700	3 150	3 117	3 000	2 850	3 000
-osivárska ¹³	131	133	106	102	100	100
-ostatná ¹⁴	10	120	85	50	15	0
Vývoz ¹⁵	2 694	2 078	1 478	1 591	1 450	1 200
Celkové použitie ¹⁶	5 535	5 481	4 786	4 743	4 415	4 300
Konečné zásoby ¹⁷	344	643	613	136	60	60

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR máj 2007¹⁸, * odhad autora – estimation of autor, s –skutočnosť-reality

1) Indicator, 2) Reality, 3) Forecast, 4) Sown area, 5) Harvested area, 6) Hectare yield, 7) Production, 8) Initial stock, 9) Import, 10) Total supply, 11) Domestic consumption, 12) Food nutrition, 13) Sowing seed, 14) Other, 15) Export, 16) Total utilization, 17) Ending stock, 18) Sources: SO SR, Customs Directorate of the SR MA SR, May 2007

Priemerné mesačné ceny výrobcov fazule jedlej (v Sk/t)

Average Producer Prices of Kidney Bean (in SKK/t)

Tabuľka č. 10

Rok ¹	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1999	18 000	18 050	18 100	18 150	17 970	18 055	18 095	17 130	16 915	16 450	15 120	14 850
2000	16 500	16 550	16 650	17 500	17 300	17 100	17 250	17 000	16 970	16 900	16 320	16 120
2001	16 520	16 540	17 100	17 050	17 350	17 220	17 240	17 120	17 050	17 100	16 450	16 250
2002	16 550	16 660	17 450	0	0	0	0	17 280	17 100	17 250	17 000	16 550
2003	16 610	16 680	19 000	0	0	0	0	17 050	17 000	17 190	17 030	16 440
2004	16 670	16 710	19 030	0	0	0	0	17 020	16 980	17 520	16 980	16 890
2005	17 220	16 970	18 050	0	0	0	0	17 140	16 760	17 340	16 720	16 690
2006	16 520	16 630	17 040	0	0	0	0	17 050	16 630	17 380	16 970	16 620
2007	16 730	16 860	17 030									

Prameň: ŠÚ SR²

1) Month/year, 2) Source: SO SR

2.3. Šošovica

V roku 2006 v porovnaní s rokom 2005, poklesli plochy šošovice o 30,7% na 676 hektárov. Priemerná hektárová úroda dosiahla 1,10 t/ha, t.j. medziročne poklesla o 14,7% a produkcia o 41,0% na 745 ton v dôsledku výrazného poklesu plôch a priemerných hektárových úrod. Zásoby šošovice spolu s predpokladaným dovozom 1 700 ton vytvoria ponuku na úrovni 3 402 ton. Domáca spotreba šošovice sa predpokladá nižšia o 3,0%. Vývoz sa odhaduje na 950 ton a zásoby na 122 ton. Ceny výrobcov šošovice v roku 2006 boli nižšie o 3,7 dosiahli 18 214 Sk/t.

V roku 2007 sa predpokladá mierny nárast osevných plôch a priemerných hektárových úrod šošovice. Celkovú produkciu predpokladáme úrovni 823 ton. Vzhľadom na odhadovanú vyššiu produkciu, dovoz by mal byť nižší. V dôsledku výrazného poklesu počiatkových zásob celková ponuka medziročne poklesne o 23,7%. Domáca spotreba bude nižšia vo všetkých smeroch využitia (s výnimkou osivárskej). Vývoz šošovice dosiahne len 350 ton. Celkové použitie sa odhaduje nižšie v porovnaní s hospodárskym rokom 2006/2007 a dosiahne 2 555 ton. Konečné zásoby dosiahnu iba 40 ton.

Bilancia šošovice na Slovensku (v ha, t, t/ha)

Balance of Lentil in Slovakia (in ha, t, t/ha)

Tabuľka č. 11

Ukazovateľ ¹	Skutočnosť ²					Prognóza ³
	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07*	2007/08
Osevná plocha ⁴	546	962	1 405	1 003	686 s	700
Zberová plocha ⁵	546	942	1 383	975	676 s	686
Hektárová úroda ⁶	1,13	0,93	1,14	1,29	1,10 s	1,20
Produkcia ⁷	617	880	1 575	1 262	745 s	823
Počiatkové zásoby ⁸	408	500	694	1 468	957	122
Dovoz ⁹	2 432	2 516	2 609	1 800	1 700	1 650
Celková ponuka ¹⁰	3 457	3 896	4 878	4 530	3 402	2 595
Domáca spotreba ¹¹	1 833	2 149	2 518	2 402	2 230	2 205
-potravínová ¹²	1 697	1 950	2 200	2 250	2 200	2 100
-osivárska ¹³	106	154	168	85	110	80
-ostatná ¹⁴	30	45	150	67	30	25
Vývoz ¹⁵	1 124	1 053	892	1 171	950	350
Celkové použitie ¹⁶	2 957	3 202	3 410	3 573	3 280	2 555
Konečné zásoby ¹⁷	500	694	1 468	957	122	40

* odhad autora – estimation of autor, s – skutočnosť – reality

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR máj 2007¹⁸

1) Indicator, 2) Reality, 3) Forecast, 4) Sown area, 5) Harvested area, 6) Hectare yield, 7) Production, 8) Initial stock, 9) Import, 10) Total supply, 11) Domestic consumption, 12) Food nutrition, 13) Sowing seed, 14) Other, 15) Export, 16) Total utilization, 17) Ending stock, 18) Sources: SO SR, Customs Directorate of the SR, MA SR May 2007

Priemerné ceny výrobcov šošovice jedlej (v Sk/t)

Average Producer Prices of Lentil (in SKK/t)

Tabuľka č. 12

Mes./rok ¹	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1999	18 110	18 100	18 520	18 570	18 760	20 000	19 850	18 032	19 533	19 750	19 500	19 590
2000	195 00	19 600	19 700	19 850	19 900	20 500	20 500	20 500	20 500	20 550	20 850	20 750
2001	20700	20 550	20 260	20 250	19 950	20 050	20 530	205 10	19 000	2 0580	20 000	20 000
2002	20 720	19 500	20 660	20 680	20 250	21 220	20 620	20 650	19 500	20 300	20 200	20 100
2003	20 800	19 530	20 000	20 000	20 300	21 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
2004	20 820	21 000	20 900	20 150	20 620	20 900	20 110	20 060	18 500	18 600	18 333	19 780
2005	20 180	19 860	19 920	19 840	20 440	20 620	19 960	19 980	18 000	18 700	18 000	17 770
2006	17 800	18 720	18 690	17 860	18 410	19 040	18 000	19 470	18 090	18 580	17 150	17 050
2007	17 640	18 470	18 310									

Prameň: ŠÚ SR²

1) Month/year, 2) Source: SO SR

2.4. Kŕmne strukoviny

V roku 2006 plochy kŕmnych strukovín vzrástli 2,1 násobne v porovnaní s rokom 2005 a dosiahli výmeru 6 329 hektárov. Najvýraznejšie sa zvýšili plochy lupiny siatej a bôbu obyčajného. Priemerná hektárová úroda dosiahla 1,49 t/ha a produkcia 9 407 ton, t.j. o 98,7% vyššia ako v roku 2005. Celková ponuka spolu s počiatočnými zásobami a dovozom dosiahne 9 674 ton. Domáca spotreba z titulu vyššej ponuky medziročne vzrastie o 76,6% a dosiahne cca 9 tis. ton, z toho kŕmivárska spotreba 8 tis. ton. S vývozom kŕmnych strukovín sa uvažuje v objeme 200 ton. Zásoby sa odhadujú na 504 ton.

Priemerná cena výrobcov bôbu v roku 2006 bola vyššia o 135 Sk/t v porovnaní s minulým rokom a dosiahla 5 869 Sk/t.

V hospodárskom roku 2007/2008 sa produkcia kŕmnych strukovín predpokladá na úrovni 6 329 ton, t.j. medziročný pokles o 32,7% z titulu poklesu plôch a priemerných hektárových úrod. Celková ponuka kŕmnych strukovín sa predpokladá na 6 918 ton, čo je o 2 756 ton menej oproti predchádzajúcemu hospodárskemu roku. Kŕmna spotreba medziročne poklesne o 25,0%. Podobná situácia sa predpokladá vo vývoze kŕmnych strukovín a pri zásobách.

Vývoj osevných plôch vybraných druhov kŕmnych strukovín (v ha)

Trends in Sown Areas of Selected Types of Fodder Legumes (in ha)

Tabuľka č. 13

Ukazovateľ ¹	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07
Peluška kŕmna ²	887	760	631	748	1 115	409	535	352
Vika ozimná a jarná ³	450	484	556	772	638	41	168	98
Bôb obyčajný ⁴	1 261	1 011	887	1 025	1 159	772	927	3 017
Ostatné kŕmne strukoviny ⁵	I	I	I	54	109	31	17	35
Miešanky strukovín ⁶	231	I	161	104	102	1 084	1 972	1 942
Lupina siata ⁷	-	-	-	0,20	2,5	12	92	1 533
Spolu ⁸	2 830	2 255	2 238	2 703	3 126	2 349	3 711	6 977

Prameň: ŠÚ SR⁹

Poznámka: I = individuálny údaj¹⁰

1) Indicator, 2) Field peas, 3) Winter and spring vetch, 4) Broad bean, 5) Other fodder legumes, 6) Mixtures of legumes, 7) Lupine, 8) Total, 9) Source: SO SR, 10) Note: I = Individual data

Zberové plochy a produkcia kŕmnych strukovín (v ha, t, t/ha) (bez hrachu kŕmneho)

Harvested Area and Production of Fodder Legumes (Exclude Fodder Peas) (in ha, t, t/ha)

Tabuľka č. 14

Ukazovateľ ¹	Zberová plocha ²			Produkcia ³			Hektárová úroda ⁴		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Peluška kŕmna ⁵	622	532	322	1 203	721	636	1,93	1,36	1,98
Vika siata ⁶	64	196	59	117	123	31	1,83	0,63	0,53
Bôb ⁷	721	848	2 681	1 373	1 643	3 330	1,90	1,94	1,24
Zmesi struk. a struk.-obil. ⁸	951	1 413	1 745	1 256	2 170	3 449	1,32	1,54	1,98
Ostatné strukoviny kŕmne ⁹	47	71	25	54	78	61	1,15	1,10	2,44
Lupina ¹⁰	-	-	1 497	-	-	1 900	-	-	1,27
Kŕmne strukoviny spolu ¹¹	2 405	3 060	6 329	4 003	4 735	9 407	1,66	1,55	1,49

Prameň: ŠÚ SR¹²

1) Indicator, 2) Harvested area, 3) Production, 4) Hectare yield, 5) Field peas, 6) Vetch (*Vicia sativum*), 7) Broad bean, 8) Legumes or legumes-grain mixture, 9) Other fodder legumes, 10) Lupine, 11) Fodder legumes in total, 12) Source: SO SR

Bilancia kŕmnych strukovín na Slovensku (bez hrachu siateho) (v ha, t, t/ha)

Balance of Fodder Legumes in Slovakia (Excl. Pisum Sativum) (in ha, t, t/ha)

Tabuľka č. 15

Ukazovateľ ¹	Skutočnosť ²					Prognóza ³
	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07*	2007/08
Osevná plocha ⁴	2 703	3 126	2 349	3 711	6 977 s	4 850
Zberová plocha ⁵	2 537	3 124	2 405	3 060	6 327 s	4 365
Hektárová úroda ⁶	1,43	1,21	1,66	1,55	1,49 s	1,45
Produkcia ⁷	3 621	3 792	4 003	4 735	9 407 s	6 329
Počiatkové zásoby ⁸	78	151	131	19	257	504
Dovoz ⁹	47	56	15	583	10	85
Celková ponuka ¹⁰	3 746	3 999	4 149	5 337	9 674	6 918
Domáca spotreba ¹¹	3 552	3 602	4 116	5 080	8 970	6 729
-osivárska ¹²	558	470	816	770	720	720
-krmivárska ¹³	2 813	3 000	3 200	4 257	8 000	6 000
v tom: ¹⁴						
priame skrmovanie ¹⁵	850	950	1 200	1 520	4 500	4 000
kŕmne zmesi ¹⁶	1 963	2 050	2 000	2 737	3 500	2 000
-ostatná ¹⁷	181	132	100	53	250	250
Vývoz ¹⁸	43	266	14	0	200	130
Celkové použitie ¹⁹	3 595	3 868	4 130	5 080	9 170	6 859
Konečné zásoby ²⁰	151	131	19	257	504	59

* odhad autora – estimation of autor, s – skutočnosť- reality

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR máj 2007²²

1) Indicator, 2) Reality, 3) Forecast, 4) Sown area, 5) Harvested area, 6) Hectare yield, 7) Production, 8) Initial stock, 9) Import, 10) Total supply, 11) Domestic consumption, 12) Sowing seed, 13) Fodder, 14) Of which, 15) Direct feeding, 16) Feeding mixtures, 17) Other, 18) Export, 19) Total utilization, 20) Ending stock, 21) Note: In the marketing year 2004/2005 – data on foreign trade autor's estimation, 22) Sources: SO SR, Customs Directorate of the SR, MA SR May 2007

Priemerné ceny výrobcov bôbu (v Sk/t)

Average Producer Prices of Broad Bean (in SKK/t)

Tabuľka č. 16

Rok ¹	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1999	0	5 620	5 650	5 420	5 370	0	0	5 050	5 525	5 980	5 930	5 730
2000	0	5 720	5 750	5 830	5 800	0	0	5 700	5 990	5 995	5 960	5 840
2001	00	5 730	5 780	5 700	5 830	0	0	5 750	6 030	6 050	6 290	6 080
2002	5 850	5 750	5 840	5 820	5 970	0	5 960	5 840	6 100	6 080	6 000	6 100
2003	5 920	5 820	5 900	5 890	6 150	0	5 980	6 070	6 090	6 090	5 990	6 080
2004	5 940	5 960	5 920	5 960	6 080	0	5 830	6 110	6 070	6 080	6 040	5 970
2005	6 000	5 950	5 940	5 980	6 120	0	5 930	6 160	6 050	6 170	6 020	5 980
2006	5 920	5 970	5 920	5 940	6 170	0	5 350	5 000	6 150	6 190	6 500	5 700
2007	6 080	6 090	5 950									

Prameň: ŠÚ SR²

1) Year, 2) Source: SO SR

3. SITUÁCIA NA TRHU V EÚ

Trh so semenami strukovín v EÚ nie je regulovaný. V dôsledku nízkych odbytových cien strukovín na medzinárodných trhoch sa ich zastúpenie na ornej pôde postupne znižuje. V krajinách Európskej únie sa podiel strukovín na ornej pôde pohybuje v rozpätí od 1% do 7%, avšak v rozvojových krajinách tento podiel tvorí 15% až 25%. Strukoviny sú pre väčšinu producentov menej rentabilné ako obilniny. Najväčšia výmera strukovín na zrno je vo Francúzsku, Španielsku, Veľkej Británii, Nemecku a Taliansku. Produkcia týchto piatich krajín tvorí 80% z celkovej produkcie strukovín EÚ-25.

Podľa údajov z Eurostatu z mája 2007 plochy strukovín v EÚ-27 v roku 2006 poklesli

v porovnaní s rokom 2005 o 10,2% (výmera hrachu o 12,3% a ostatných strukovín o 24,1%, naopak, zberové plochy fazule sa zvýšili o 7,3%). Celková produkcia strukovín poklesla o 13,5%. Z toho produkcia hrachu sa medziročne znížila o 12,9%, fazule o 13,0% a ostatných strukovín o 12,6% napriek tomu, že priemerné hektárové úrody boli pri nich vyššie o 15,7% ako v roku 2005.

Plochy, priemerné hektárové úrody a produkcia strukovín v EÚ 27

Areas, Average Hectare Yields and Production of Legumes in the EU-25

Tabuľka č. 17

Ukazovateľ ¹	Výmera (tis ha) ²			Úroda (t/ha) ³			Produkcia (tis. t) ⁴		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Hrach ⁵	880	772	526	2,87	2,82	3,23	2 531	2 178	1 697
Fazuľa ⁶	496	532	521	3,02	2,44	3,00	1 492	1 298	1 565
Ostatné strukoviny ⁷	486	369	336	0,83	0,96	0,97	405	354	325
Spolu	1 862	1 673	1 383	2,38	2,29	2,59	4 428	3 830	3 587

Prameň: Eurostat, JRC, MS, Máj 2007⁸

1) Indicator, 2) Area (thousand hectares), 3) Yield (t/ha), 4) Production (thousand tonnes), 5) Peas, 6) Bean, 7) Other legumes, 8) Source: Eurostat, JRC, MS, May 2007

Analogický vývoj v plochách a produkcii strukovín v EÚ-27 sa očakáva aj v roku 2007. Plochy strukovín sa odhadujú nižšie o 17,3% ako v roku 2006. Najvýraznejší pokles osevných plôch sa predpokladá pri hrachu (31,9%). Napriek tomu, že sa priemerné hektárové úrody predpokladajú vyššie ako v roku 2006, produkcia strukovín poklesne o 6,3%.

Plochy, priemerné hektárové úrody a produkcia hrachu v krajinách EÚ-27

Areas, Average Hectare Yields and Production of Peas in EU-27 Countries

Tabuľka č. 18

Krajina ¹	Plochy (tis.ha) ²		Priemerné úrody (t/ha) ³		Produkcia (tis.t) ⁴	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Belgicko ⁵	1	1	3,28	3,40	3	3
Bulharsko ⁶	1	3	1,37	1,46	1	4
Cyprus ⁷	-	-	-	-	-	-
Česká republika ⁸	27	21	2,64	2,10	72	56
Dánsko ⁹	11	11	3,07	3,25	32	34
Estónsko ¹⁰	5	4	1,22	1,15	6	4
Fínsko ¹¹	4	4	2,10	2,22	9	8
Francúzsko ¹²	240	184	4,21	1,84	1 012	745
Grécko ¹³	4	4	1,56	0,64	6	3
Holandsko ¹⁴	1	2	4,41	4,43	4	10
Írsko ¹⁵	-	-	-	-	-	-
Litva ¹⁶	15	4	1,07	1,39	16	6
Lotyšsko ¹⁷	1	1	0,71	1,46	1	2
Luxembursko ¹⁸	0	0	3,25	3,36	1	1
Maďarsko ¹⁹	16	11	2,55	2,55	41	27
Malta ²⁰	-	-	-	-	-	-
Nemecko ²¹	92	107	3,12	3,11	288	331
Poľsko ²²	19	11	1,85	2,25	35	24
Portugalsko ²³	-	-	-	-	-	-
Rakúsko ²⁴	33	28	2,75	2,42	90	67
Rumunsko ²⁵	18	20	2,00	2,18	36	43
Slovensko ²⁶	10	5	2,28	2,66	22	13
Slovinsko ²⁷	3	2	2,98	2,65	10	5
Španielsko ²⁸	188	29	1,24	1,28	234	37
Švédsko ²⁹	19	18	2,63	3,10	51	56
Taliansko ³⁰	14	13	3,13	3,40	43	46
Veľká Británia ³¹	50	44	3,30	3,86	165	170
EÚ-27	772	526	2,82	3,23	2 178	1 697

Prameň: Prameň: Eurostat, JRC, MS, Máj 2007³²

1) Country, 2) Areas (thousand hectares), 3) Average hectare yields (tons per hectare), 4) Production (thousand tons), 5) Belgium, 6) Bulgaria, 7) Cyprus, 8) Czech Republic, 9) Denmark, 10) Estonia, 11) Finland, 12) France, 13) Greece, 14) Netherlands, 15) Ireland, 16) Lithuania, 17) Latvia, 18) Luxembourg, 19) Hungary, 20) Malta, 21) Germany, 22) Poland, 23) Portugal, 24) Austria, 25) Romania, 26) Slovakia, 27) Slovenia, 28) Spain, 29) Sweden, 30) Italy, 31) Great Britain, 32) Source: Eurostat, JRC, MS, May 2007

Plochy, priemerné hektárové úrody a produkcia fazule v krajinách EÚ

Areas, Average Hectare Yields and Production of Bean in EU Countries

Tabuľka č. 19

Krajina ¹	Plochy (tis.ha) ²		Priemerné úrody (t/ha) ³		Produkcia (tis.t) ⁴	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Belgicko ⁵	1	0	3,95	3,78	2	2
Bulharsko ⁶	4	4	1,33	1,42	56	5
Cyprus ⁷	1	1	2,61	3,11	2	2
Česká republika ⁸	2	-	1,36	1,36	3	-
Dánsko ⁹	-	-	-	-	-	-
Estónsko ¹⁰	0	-	0,10	1,64	0	-
Fínsko ¹¹	1	0	-	-	-	-
Francúzsko ¹²	81	113	3,69	3,88	298	437
Grécko ¹³	12	11	1,95	1,98	23	21
Holandsko ¹⁴	2	2	4,76	4,63	8	8
Írsko ¹⁵	0	0	0	0	0	0
Litva ¹⁶	4	4	0,68	1,37	3	5
Lotyšsko ¹⁷	1	1	2,05	1,98	1	1
Luxembursko ¹⁸	0	0	3,40	4,33	0	1
Maďarsko ¹⁹	1	0	1,91	1,91	2	0
Malta ²⁰	0	0	0	0	0	0
Nemecko ²¹	15	13	3,27	3,66	49	48
Poľsko ²²	31	29	1,51	1,20	48	35
Portugalsko ²³	8	8	3,60	3,60	3	3
Rakúsko ²⁴	5	12	2,69	2,93	12	13
Rumunsko ²⁵	58	24	0,60	1,31	35	31
Slovensko ²⁶	4	3	1,05	1,15	4	3
Slovinsko ²⁷	1	0	0,83	1,48	0	1
Španielsko ²⁸	58	36	1,46	1,23	84	44
Švédsko ²⁹	7	8	-	-	-	-
Taliansko ³⁰	53	53	1,81	1,81	96	95
Veľká Británia ³¹	184	208	3,36	3,90	619	809
EÚ-27	532	521	2,44	3,00	1 298	1 565

Prameň: Eurostat, JRC, MS, Máj 2007³²

1) Country, 2) Areas (thousand hectares), 3) Average hectare yields (tons per hectare), 4) Production (thousand tons), 5) Belgium, 6) Bulgaria, 7) Cyprus, 8) Czech Republic, 9) Denmark, 10) Estonia, 11) Finland, 12) France, 13) Greece, 14) Netherlands, 15) Ireland, 16) Lithuania, 17) Latvia, 18) Luxembourg, 19) Hungary, 20) Malta, 21) Germany, 22) Poland, 23) Portugal, 24) Austria, 25) Romania, 26) Slovakia, 27) Slovenia, 28) Spain, 29) Sweden, 30) Italy, 31) Great Britain, 32) Source: Eurostat, JRC, MS, May 2007

4. SITUÁCIA NA TRHU VO SVETE

Celosvetová produkcia strukovín sa v posledných rokoch pohybovala v rozpätí od 57,3 do 61,7 mil. ton. Z tohto množstva spotreba pre ľudskú výživu predstavovala 65% (prevažne v rozvojových krajinách), kŕmne užitie zhruba 25% (v rozvinutých krajinách) a 10% pripadá na osivo a ostatnú spotrebu.

Priemerná celosvetová spotreba strukovín pre ľudskú výživu podľa zahraničných prameňov dosahuje 6 kg na obyvateľa za rok, pričom v Južnej Amerike a juhovýchodnej Ázii dosahuje až 11 kg/obyvateľ/rok. V krajinách Subsaharskej Afriky dosahuje 9 kg, na Blízkom Východe a v rade rozvojových krajín 7 kg na obyvateľa za rok.

Tri štvrtiny svetových zberových plôch strukovín je v Ázii (37 mil. ha, t.j. takmer 50%) a v Afrike (19,1 mil. ha, t.j. 26%). Intenzita výroby je v týchto najľudnatejších kontinentoch nedostatočná a dosahované priemerné hektárové úrody sú veľmi nízke (v priemere 0,5–0,8 t/ha).

Najväčší podiel zo strukovín na zrno predstavuje fazuľa s odhadovanou výmerou

26,9 mil. hektárov. Ďalšou najpestovanejšou strukovinou je cícer s 11,2 mil. hektárov, fazuľa Vigna s výmerou 10,4 mil. hektárov a hrach s výmerou 6,6 mil. hektárov.

Svetový obchod so strukovinami za posledných dvadsať rokov vzrástol viac než trojnásobne. Jeho výška závisí od úrovne produkcie strukovín v krajinách s prevahou dopytu a na ich finančných možnostiach.

V hospodárskom roku 2004/2005 dosiahla celosvetová produkcia strukovín historicky najvyššiu úroveň (59 mil. ton). Potravinárska spotreba by mala dosiahla 39 mil. ton (66%) a krmivárska 13 mil. ton (22%).

Celosvetová produkcia hrachu v hospodárskom roku 2004/2005 z výmery 6,4 mil. ha bola 12 mil. ton a priemerná hektárová úroda 1,88 t/ha. V hospodárskom roku 2005/2006 zberové plochy hrachu dosiahli 6,6 mil. hektárov, produkcia 11,4 mil. ton a priemerná hektárová úroda 1,73 t/ha. Celková ponuka hrachu spolu so zásobami sa predpokladá na 12,5 mil. ton. Celková spotreba hrachu by mala byť na úrovni 11,7 mil. ton a konečné zásoby zostanú na úrovni 0,8 mil. ton, t.j. 7% z celkového použitia. Svetový obchod s hrachom v posledných desiatich rokoch kolísal medzi 2,2–3,6 mil. ton.

Plochy, priemerné hektárové úrody a produkcia strukovín na zrno vo svete
Areas, Average Hectare Yields and Production of Grain Legumes in the World

Tabuľka č. 20

Svet	Komodita ²	Zberová plocha tis. ha ³			Priemerná úroda t/ha ⁴			Produkcia tis. t ⁵		
		2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Svet ⁶	Struk. spolu ⁷	70 505	72 781	73 204	0,81	0,84	0,84	57 274	61 210	61 730
	Fazuľa ⁸	27 091	26 677	26 778	0,70	0,69	0,71	18 886	18 368	18 992
	Hrach ⁹	6 576	6 396	6 582	1,64	1,92	1,76	10,802	12 250	11 565
	Bôb ¹⁰	2 614	2 575	2 597	1,56	1,72	1,73	4 084	4 434	4 498
	Cícer ¹¹	10 300	11 128	11 211	0,72	0,77	0,82	7 461	8 826	9 173
	Šošovica ¹²	3 765	3 957	4 000	0,85	0,96	1,01	3 208	3 799	4 032
Afrika ¹³	Struk. spolu ⁷	17 388	19 427	19 128	0,55	0,49	0,50	9 538	9 610	9 548
	Fazuľa ⁸	4 254	4 526	4 552	0,63	0,60	0,61	2 679	2 715	2 771
	Hrach ⁹	541	528	533	0,69	0,65	0,65	372	344	347
	Bôb ¹⁰	815	867	860	1,45	1,34	1,35	1 179	1 159	1 159
	Cícer ¹¹	533	483	492	0,71	0,67	0,67	378	324	328
Severná Amerika ¹⁴	Struk. spolu ⁷	5 880	6 138	6 585	1,19	1,41	1,43	6 979	8 651	9 399
	Fazuľa ⁸	3 478	3 364	3 566	0,98	0,91	1,00	3 417	3 063	3 560
	Hrach ⁹	1 409	1 557	1 680	1,70	2,51	2,29	2 402	3 097	3 847
	Bôb ¹⁰	41	42	42	1,01	1,11	1,02	41	47	43
	Cícer ¹¹	201	189	215	1,40	1,54	1,57	295	291	338
	Šošovica ¹²	639	891	987	1,00	1,30	1,45	640	1 161	1 428
Južná Amerika ¹⁵	Struk. spolu ⁷	5 060	4 866	4 683	0,94	0,78	0,85	4 271	3 807	3 977
	Fazuľa ⁸	4 790	4 603	4 408	0,83	0,77	0,84	3 959	3 523	3 683
	Hrach ⁹	82	81	84	1,04	1,10	1,00	85	89	84
	Bôb ¹⁰	100	126	126	1,06	0,88	0,90	105	111	113
	Cícer ¹¹	8	7	7	1,08	0,90	1,05	9	7	7
	Šošovica ¹²	21	13	16	0,97	0,68	0,71	20	9	11
Ázia ¹⁶	Struk. spolu ⁷	36 007	36 939	36 965	0,72	0,77	0,78	25 748	28 264	28 816
	Fazuľa ⁸	14 161	13 644	13 772	0,58	0,60	0,60	8 270	8 233	8 265
	Hrach ⁹	1 905	1 837	1 832	1,15	1,16	1,18	2 183	2 128	2 166
	Bôb ¹⁰	1 246	1 054	1 054	1,52	1,96	2,03	1 889	2 067	2 141
	Cícer ¹¹	9 234	10 239	10 217	0,70	0,76	0,81	6 488	7 775	8 262
	Šošovica ¹²	2 788	2 755	2 705	0,79	0,86	0,86	2 207	2 363	2 314
Európa ¹⁷	Struk. spolu ⁷	4 024	3 860	3 895	2,02	2,29	2,04	8 130	8 837	7 942
	Fazuľa ⁸	358	491	435	1,42	1,58	1,52	507	775	662
	Hrach ⁹	2 293	2 037	2 071	2,34	2,59	2,26	5 363	5 285	4 688
	Bôb ¹⁰	256	284	316	2,34	2,73	2,51	599	775	792
	Cícer ¹¹	98	103	85	0,94	0,86	0,58	92	89	49
	Šošovica ¹²	51	58	56	0,83	0,94	0,55	43	55	31
Austrália ¹⁸	Struk. spolu ⁷	2 126	1 531	1 924	1,21	1,31	1,04	2 570	2 002	2 006
	Lupina ¹⁹	1 194	660	950	1,20	1,35	0,96	1 433	891	912
	Hrach ⁹	334	346	372	1,10	1,34	1,08	368	466	401
	Bôb ¹⁰	157	202	200	1,72	1,36	1,25	270	275	250
	Cícer ¹¹	217	106	195	0,92	1,32	0,97	199	140	189
	Šošovica ¹²	128	121	117	1,62	1,09	1,44	207	132	169

Prameň: FAOSTAT

1) Territory, 2) Commodity, 3) Harvested area in thousand hectares, 4) Average hectare, 5) Production in thousand tonnes, 6) World, 7) Legumes in total, 8) Bean, 9) Peas, 10) Broad bean, 11) Chickpea, 12) Lentil, 13) Africa, 14) North America, 15) South America, 16) Ázia, 17) Europe, 18) Australia, 19) Lupine

PRÍLOHY

Nariadenie Komisie (ES) č. 1549/2006 zo 17. októbra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa príloha I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o tarifnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku.

Commission Regulation (EC) No 1549/2006 of 17 October 2006 amending the Annex to the Council Regulation (EEC) No. 2658/87 on the tariff and statistical nomenclature and on the Common Customs Tariff Book

Príloha č. 1
Appendix No. 1

Číselný znak KN ¹	Názov tovaru ²	Zmluvné Clo (%) ³	Doplnkové jednotkyn ⁴
0713	Suché strukoviny, vylúpané, ošúpané alebo neošúpané, lámané alebo nelámané ⁵		
0713 10	-Hrach ⁶ (Pisum sativum):		
0713 10 10	--Na siatie ⁷	bez cla	
0713 10 90	--Ostatný ⁸	bez cla	
0713 20 00	-Cícer ⁹ (Garbanzos):	bez cla	
0713 31 00	-Fazuľa ¹⁰ (Vigna spp., Phaseolus spp.): --Fazuľa druhov Vigna mungo (L.) Hepper alebo Vigna radiata (L.) Wilczek: ¹¹	bez cla	
0713 32 00	--Malá červená fazuľa ¹² (Adzuki) (Phaseolus alebo Vigna angularis):	bez cla	
0713 33	--Fazuľa obyčajná ¹³ (Phaseolus vulgaris):		
0713 33 10	---Na siatie ⁷	bez cla	
0713 33 90	---Ostatná ⁸	bez cla	
0713 39 00	--Ostatné ⁸	bez cla	
0713 40 00	-Šošovica ¹⁴	bez cla	
071350 00	-Bôb (Vicia faba var. major) a konský bôb ¹⁵ (Vicia faba var. equina, Vicia faba var. minor):	3,2	
0713 90	-Ostatné: ⁸	3,2	
0713 90 10	--Na siatie ⁷	3,2	
0713 90 90	--Ostatné ⁸	3,2	

Prameň: Colný sadzobník EÚ na rok 2007 ¹⁶

1) Customs Tariff Book Item, 2) Description, 3) General duty, 4) Contractual duty, 5) Dried leguminous vegetables, shelled, whether or not skinned or split, 6) Peas, 7) For sowing, 8) Other, 9) Chickpeas, 10) Bean, 11) Bean of the species Vigna mungo (L.) Hepper or Vigna radiata (L.) Wilczek, 12) Small red bean, 13) Kidney bean, 14) Lentils, 15) Broad bean (Vicia faba var. major) and horse bean, 16) Source: Customs Tariff Book 2007

Dovoz strukovín do SR v tonách
Import of Legumes to Slovakia in Tonnes

Príloha č. 2
Appendix No. 2

Položka colného sadzob. ¹	Názov tovaru ²	2001	2002	2003	2004	2005	2006
0713	Strukoviny suché vylúp., tiež ošúp., alebo drvené ³	10 314	10 086	8 093	8 944	6 793	8 242
0713 10	Hrach (Pisum sativum) ⁴	1 349	1 418	785	1 885	546	790
0713 33	Fazuľa obyčajná (Phaseolus spp) ⁵	5 315	3 909	114	4 345	3 814	4 249
0713 20 00	Cícer (Garbanzos) ⁶	1,2	6	31	47	56	3
0713 31 00	Fazuľa druhov Vigna mungo, Hepper alebo Vigna radiata, Wilczek ⁷	42	33	11	2	0	0
0713 32 00	Malá červená fazuľa (Adzuki), (Phaseolus alebo Vigna angularis) ⁸	89	101	151	86,5	52	32
0713 40 00	Šošovica ⁹	3 014	2 745	2 351	2 482	2 312	2 343
0713 50 00	Bôb (Vicia faba var. major) a konský bôb ¹⁰	101	0	3	15	0	592

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR k 11.6.2007¹¹

1) Customs Tariff Book Item, 2) Description, 3) Dried leguminous vegetables, shelled, whether or not skinned or split, 4) Peas, 5) Kidney bean including white peabeans, 6) Chickpeas, 7) Bean of the species Vigna mungo (L.) Hepper or Vigna radiata (L.) Wilczek, 8) Small red bean, 9) Lentils, 10) Broad bean (Vicia faba var. major) and horse bean, 11) Source: Customs Directorate of the SR, RIAFE, SO SR, freight trade 11. April 2007

Vývoz strukovín zo SR v tonách
Export of Legumes from Slovakia in Tonnes

Príloha č. 3
Appendix No. 3

Položka colného sadzob. ¹	Názov tovaru ²	2001	2002	2003	2004	2005	2006
0713	Strukoviny suché vylúp., tiež ošúp., alebo drvené ³	11 627	14 555	12 689	7 543	12 922	12 521
0713 10	Hrach (Pisum sativum) ⁴	7 084	10 130	8 713	4 739	9 852	9 136
0713 33	Fazuľa obyčajná (Phaseolus spp) ⁵	2 881	3 123	360	1 494	1 948	1 828
0713 20 00	Cícer (Garbanzos) ⁶	07	0		16	0	2
0713 31 00	Fazuľa druhov Vigna mungo, Hepper alebo Vigna radiata, Wilczek ⁷	0	9	0	0	0	0
0713 32 00	Malá červená fazuľa (Adzuki), (Phaseolus alebo Vigna angularis) ⁸	0	2,7	27	3,6	0	0
0713 40 00	Šošovica ⁹	1 229	1 241	1 265	843	1 117	1 112
0713 50 00	Bôb (Vicia faba var. major) a konský bôb ¹⁰	0	9,3	22	177	0	0

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR k 11.6.2007¹²

1) Customs Tariff Book Item, 2) Description, 3) Dried leguminous vegetables, shelled, whether or not skinned or split, 4) Peas, 5) Kidney bean including white peabeans, 6) Chickpeas, 7) Bean of the species Vigna mungo (L.) Hepper or Vigna radiata (L.) Wilczek, 8) Small red bean, 9) Lentils, 10) Broad bean (Vicia faba var. major) and horse bean, 11) Source: Customs Directorate of the SR, RIAFE, SO SR, freight trade 11. April 2007

Vlastné náklady a výnosy v Sk u hrachu jedlého v roku 2005

Actual Costs and Revenues of Edible Peas in SKK in 2005

Príloha č. 4
Appendix No. 4

Ukazovateľ ¹	Výrobná oblasť ²					SR ⁸
	Kukuričná ³	Repárska ⁴	Zemiak. ⁵	Zemiak. ovsená ⁶	Horská ⁷	
Osivá nakúpené ¹⁰	2 837	-	-	-	0	2 909
Osivá vyrobené ¹¹	159	-	-	-	0	144
Hnojivá nakúpené ¹²	953	-	-	-	0	1 161
Hnojivá vyrobené ¹³	134	-	-	-	0	205
Chemické ochranné prostriedky ¹⁴	3 402	-	-	-	0	3 306
Ostatný priamy materiál ¹⁵	0	-	-	-	0	85
Mzdy a odmeny priame ⁹	103	-	-	-	0	118
Sociálne náklady ¹⁶	43	-	-	-	0	35
Opravy a udržiavanie ¹⁷	0	-	-	-	0	60
Odpisy HIM ¹⁸	0	-	-	-	0	71
Agrochemické služby ¹⁹	043	-	-	-	0	42
Ost. priame náklady a služby ²⁰	3 783	-	-	-	0	2 690
Náklady pomocných činností ²¹	3 551	-	-	-	0	4 234
Zníženie nákladov o zúčt. výnosy ²²	0	-	-	-	0	0
Priame náklady spolu²³	15 008	-	-	-	0	15 060
Réžia výrobná ²⁴	564	-	-	-	0	771
Réžia správna ²⁵	650	-	-	-	0	933
VN celkom na ha²⁶	16 222	-	-	-	0	16 764
Úroda v t/ha ²⁷	2,92	-	-	-	0	2,71
VN hlavného výrobku na ha ²⁸	16 222	-	-	-	0	16 764
VN vedľajšieho výrobku na ha ²⁹	0	-	-	-	0	0
VN na 1 tonu³⁰	5 560	-	-	-	0	6 180
Výnosy na ha ³¹	18 472	-	-	-	0	19 043
z toho tržby na ha ³²	5 435	-	-	-	0	5 546
Dotácia na ha spolu ³³	3 877	-	-	-	0	5 638
Výnosy na ha hl. výrobku ³⁴	18 472	-	-	-	0	19 043
Hospodársky výsledok na ha ³⁵	2 250	-	-	-	0	2 279
Hospodársky výsl. na ha hl. výrobku ³⁶	2 250	-	-	-	0	2 279
Hospodársky výsledok na t ³⁷	771	-	-	-	0	840
Počet podnikov ³⁸	4	3	2	1	0	10

Poznámka: - ak sú vo výrobnej oblasti len traja respondenti údaje sa nepublikujú³⁹ Prameň: Vlastné náklady a výsledky hospodárenia poľnohospodárskych podnikov v SR za rok 2005 v triedení podľa výrobných oblastí. Bratislava, VÚEPP, 2006⁴⁰

1) Indicator, 2) Production area type, 3) Maize, 4) Beet, 5) Potato, 6) Potato -oats, 7) Mountain, 8) SR in total, 9) Wages costs, 10) Purchased seeds stock, 11) Produced seeds stock, 12) Purchased fertilizers, 13) Produced fertilizers, 14) Chemical preserved means, 15) Other direct material, 16) Social costs, 17) Repairs and maintenance, 18) Depreciation of tangible investment property (tangible assets), 19) Agrochemical services, 20) Other direct costs, 21) Costs of subsidiary activities, 22) Items accom. direct costs, 23) Direct costs in total, 24) Production overhead, 25) Administration overhead, 26) Actual costs in total per ha, 27) Yield in t/ha, 28) Actual costs of main product per ha, 29) Actual costs of by product per ha, 30) Actual costs per ton, 31) Revenues per ha, 32) Revenue from sales, 33) Subsidies per hectare in total, 34) Revenues per ha of main product 35) Econ. result per ha, 36) Econ. result per ha of main product, 37) Econ. result per ton, t, 38) Number of enterprises, 39) Note: Data are not published if less than three respondents are occurred in the production sphere. 40) Source: Actual costs and economic results of agricultural enterprises in the SR in 2005, classified by type of production area. Bratislava, RIAFE 2006.

Summary

In the marketing year 2006/2007, the total supply of legumes was decreased to 45,6 thousand tonnes. The total supply was significantly affected by production that was decreased by 5,6% due to the average hectare yield decreasing by 8,9% (fodder legumes by 3,9% and edible legumes by 2,3%). In comparison with the previous year, the domestic consumption of legumes will be probably increased by 5%. In comparison with 2005, the food and seed consumption of legumes will be decreased, vice versa the fodder consumption will be increased by 17,6%. The share of the fodder consumption in the total using will reach 39%. Export of legumes will be decreased by 3,8% to 13 603 tonnes per year. The total using of legumes will be increased by 2,1%, ending stocks will be decreased to 1 287 tonnes.

In 2006, producer prices of legumes were lower by 0,8%-3,7% exclude fodder peas (its prices were increased by 3,5%) in comparison with 2005.

In 2007, sown areas of legumes are estimated to reach 15,7 thousand hectares, i.e. a decrease by 13,1%. In comparison with 2006, the total production of legumes will be decreased to 31 618 tonnes following expected lower average hectare yields of fodder legumes (by 2,7%). The production of food legumes will be decreased by 7,6%. Its share on the total legumes production will reach 80%. Vice versa, in comparison with the previous year the production of fodder legumes will be decreased by 32,7% due to an expected decrease of sown areas by 2 127 hectares.

The total supply of legumes will reach 39 thousand tonnes. As compared to the previous marketing year, export will be decreased by 1,6% and initial stocks by 80,3%. The domestic consumption of legumes is estimated to decreased by 9,1% following an expected decrease of the fodder consumption by 11,8% along with a decrease of the farm animals number. It is also assumed a decrease of seed and food consumption. Export of legumes is expected to be at the level of 10,2 thousand tonnes, i.e. a decrease by 25,1% in comparison with the previous year. Ending stocks will be reach only 866 tonnes.

Dielo a jeho časti je možné publikovať len s písomným súhlasom nositeľa autorského práva.

Strukoviny

Vydal: Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v Bratislave a Ministerstvo pôdohospodárstva SR. Vydanie prvé. Náklad 60 výtlačkov. Rozsah 32 strán, v tom 20 tabuliek, 1 graf a 4 prílohy.

ISSN 1337-4559